

MEESTER KON HET WEER

DOOR

MIEN LABBERTON

De jongens van de zesde stonden op een kluit bij elkaar op de speelplaats en redeneerden druk. Het was nog even vóór half twee. Een sliert meisjes, arm in arm, liep telkens langs hen heen, en hier en daar kreeg een jongen „bij ongeluk” een duw. Dan vlogen de schampere opmerkingen heen en weer.

„Kijk waar je loopt, uilskuiken.”

„Ga jij liever een stap op zij, onbeleefde bok.”

„Voor jou zeker!”

Een uitgestoken tong was het veelzeggende antwoord.

„Lefhebbers!” zei Maartje de Mooy, en de lange meisjesrij slenterde voort. Mia Boogmans begon opeens te lachen. „We zijn eigenlijk alleen maar jaloers,” zei ze. Maar niemand gaf haar gelijk. „Stel je voor!” bitste Lidy de Vries. „Verbééld je!” Annie den Hertogh haalde haar schouders op. „Jaloers? Waarop?” zei Ali Bengta, „het is nog al wat om jaloers op te zijn.”

„Op zo'n jongensbende zeker!” dichte Truus Venema nog aan. „Het zal wat zijn, die hele fuif.”

Maar Mia Boogmans was niet zo gauw uit het veld geslagen. „We zijn alleen maar jaloers,” herhaalde ze, „en daarom doen we zo misselijk nesterig. 't Is eigenlijk idioot.”

't Was maar goed, dat juist de schoolbel begon te luiden. Die dreef allen naar binnen en de gedachten kregen een andere richting.

Toch zat Meester Hoogkamp die middag onder het schriftelijk rekenwerk zijn klas telkens aandachtig gade te slaan. Er was iets, dat hem niet aanstond. En dat was er niet nu, deze middag alleen, het was er al enige máanden. Kort na Pinksteren had hij het voor het eerst opgemerkt. Zijn klas was dezelfde klas niet meer. Ze was altijd een eenheid geweest, een plezierige, bij-elkaar-behorende groep van twee en dertig kinderen, die af en toe kibbelden, natuurlijk, en ruzie maakten, natuurlijk, maar die elkanders lief en leed deelden en altijd klaar stonden om voor elkander op te komen. Hij dacht opeens, en er kwam een glimlach om zijn lippen, aan het geval van de gebroken ruit, vlak vóór de Paasvacantie. Joost van den Dokter had met voetballen een ruit ingetrapt, een grote. De jongen had zijn tranen nauwelijks kunnen bedwingen. „Nou mag ik niet uit in de vacantie,” had hij gezegd, „en ik zou naar Opa zijn gegaan.” De hele klas wist, en Meester Hoogkamp wist het, hoe dol Joost op zijn grootvader was. En dat zijn vader streng was, en niet te vermurwen, dat wisten ze ook. En dat de ruit f 3.50 kostte, net zo veel als het spoorkaartje naar Opa. „De guldens en de rijksdaalders groeien me niet op m'n rug jongen,” had

Dokter tegen zijn zoon gezegd, „jij moet maar eens een lesje hebben. 't Zal Opa verdriet doen.”

Dat alles had de klas geweten, en toen was op de tweede dag na het ongeluk Ali Bengta met haar voorstel gekomen: „Als we nou allemaal een dubbeltje uit onze spaarpot gaven, Meester, en u ook, dan hoefde Joost er zelf nog maar twee extra dubbeltjes bij te doen. Dan hoeft zijn vader niks te betalen. Misschien mag hij dan toch naar zijn Opa.”

En het was gelukt! Tegen zoveel solidariteitsgevoel was Dokters vaderlijke toorn niet bestand geweest.

Meester Hoogkamp fronste de wenkbrauwen. Als datzelfde nú eens gebeurd was? Zou Ali dan ook met haar voorstel voor de dag zijn gekomen? En opeens wist Meester, wát er eigenlijk veranderd was in zijn klas. Het was geen „klas” meer. Het was een groep jongens en een groep meisjes, die binnen dezelfde muren werkten en leerden, maar het waren twee kampen geworden, die elkander telkens en telkens weer hun lelijkste kanten lieten zien. Allerlei vervelend gegichel van de meisjes, allerlei hatelijke opmerkingen van de jongens, kwamen hem uit de laatste tijd in de herinnering, en de rimpels in zijn voorhoofd werden dieper. Hoe was dat gekomen? Waardoor kwam het, dat hij geen „klas” meer had, maar twee groepen van elkander onvriendelijk gezinde kinderen? Jongens en meisjes zaten elkaar natuurlijk altijd wel eens in het vaarwater, nu om dit, dan om dat, maar zoals het nú langzamerhand was geworden, dat was iets anders.

Zelfs de drie weken grote vakantie hadden geen verbetering gebracht. Integendeel. Was het vroeger ooit voorgekomen, dat een meisje iets van een jongen klikte, zoals Lidy hem vanmorgen bij het lesopzeggen overgebiefd had, dat Nico Albers onder de bank in zijn boek zat te kijken? Had vroeger ooit één van zijn jongens zo'n flauwe streek uitgehaald als Geert Kleinjan vorige week, toen hij van een der beide lange vlechten van Ali, waarop het kind terecht trots was, een stuk had afgeknipt? Nóóit waren er vroeger zulke dingen voorgekomen, wél geharrewar en plagerij, maar geen doelbewuste onaangenaamheden, die werkelijk pijn deden. Vaak was het hem tegenwoordig, of de kinderen ook jegens hem anders waren geworden. Hij miste hun open blik, hun bij hem aan-komen-zetten met alles en nog wat, hun echte pret om onnozele niemendalletjes, hun gloeiende ijver onder het werk. Ja, dát ook — Meester Hoogkamp bekende het zichzelf met moeite, omdat hij het zo akelig vond. Zijn kinderen deden lang niet meer zo hun best, noch de jongens, noch de meisjes. Ze werkten wel, ze leerden wel, maar de echte plezierige fut was er uit, net alsof hun gedachten er nooit meer echt hélemaal bij waren. Kijk, nu ook weer. Wat zaten die jongens daar nou te gniffelen en te smoezen, in plaats van te werken.

„Ben je klaar, Huib, dat je zo zit te rentenieren?”

De jongen schrok op. „Nee, Meester, nog niet.”

„Nou dan. En jij, Joost, jij moest dunkt me maar lid van de ouwe-heren-societeit worden. Daar kun je straffeloos kletsen, hier niet, zie je.”

Joost keek wat onzeker op. Was het ernst of een grapje?

„Het komt van de fuif, Meester,” zei hij maar gauw.

„Wat voor fuif?”

„Henk z'n vader en moeder hebben Zondag de koperen bruiloft en hij mag al de jongens van z'n klas vragen! Het wordt een knalfuif.”

Meesters gezicht verhelderde. Zo'n feest in het vooruitzicht — dat hield natuurlijk de gedachten bezig. En dan nog wel bij Henk, de meest getapte van de klas.

„Alleen de jongens ?” vroeg hij. „De meisjes niet ?”

„Natuúrlijk niet,” viel Henk in. „Al die idiote blagen zeker.”

Een hevig protest volgde uit de meisjesbanken. Geroep en getier, zelfs al een paar scheldwoorden, vlogen over en weer. Een bende kwetterende mussen, dacht Meester, tegenover een troep snerkende spreuwen. Hij hief zijn hand op, maar het middel was niet voldoende. Met kracht sloeg hij met zijn liniaal op het tafeltje.

„Jullie zijn onuitstaanbaar vervelend tegenwoordig. Al is de wereld in rep en roer, daarom hoeven jullie dat binnen onze muren niet na te doen. Aan je werk, en vlug. De enige verstandige onder jullie is Dorus.”

De jongens werden stil. Haast al te stil opeens, vond Meester. Weer kreeg hij dat gevoel, dat hij zijn kinderen niet meer kende, niet meer begreep. Zijn blik bleef rusten op Dorus Meeter. De jongen had niet meegedaan met het plotseling tumult, maar was stil door blijven werken. En toch was hij, wat al meermalen was gebleken, een heftige driftkop. Hij was nog betrekkelijk een nieuweling in de klas. Na de Pinkstervacantie was hij gekomen. Hij was anders dan de andere jongens, een zoon van den nieuwen veerman, een kind van héél eenvoudige mensen. De vader was vroeger schippersknecht geweest. Weer keek Meester naar Dorus. De jongen was anders gekleed dan de anderen. In de mouwen van zijn trui zaten grote ingebreide plekken, waar ze aan de elbogen versleten was geweest, plekken van wat andere kleur dan de trui. Zijn haren hingen sliertig om zijn ogen, zijn handen waren hard en bruin, de nagels niet al te schoon. Hij kwam op klompen naar school. Het was Meester al vaak opgevallen, dat hij weinig meespeelde met de anderen. In het speelkwartier zat hij gewoonlijk met een boek in het raamkozijn, terwijl de andere kinderen stoeiden en ravotten en rondraafden. Toen hij pas op school was gekomen, was er eenmaal een heftig gevecht geweest tussen Dorus en Henk, waarvan Meester de eigenlijke reden nooit had begrepen.

Meester schrok opeens op — de grote bel luidde. Het was al vier uur ! Hij tikte. „Ophouden !”

Hij liep vlug langs de banken en haalde de schriften op. Het klasselokaal stroomde leeg. Daarbuiten lachte een stralende Septemberzon.

„Ga je mee zwemmen ?”

Meester, die voor het open raam zijn kinderen na stond te kijken, lachte. Zó warm kon het niet zijn, of ze hadden nog wel zin de lange zonnige weg af te leggen, die naar het rivierbad voerde, sommigen op de fiets, anderen achterop, de minst fortuinlijken te voet. Het was dit jaar een echte zomer voor het water. Het was ook een zomer, waarin datzelfde water vele onvoorzichtigen tot slachtoffer eiste. Hij wilde tegen het raam tikken, om nog even tot voorzichtigheid te manen, maar hij hield meteen zijn hand tegen. Er trof hem iets. Twee jongens stonden tegenover elkaar, beiden met rode gezichten : Henk en Dorus. Een paar anderen, op kleine afstand, keken toe.

„Nou, wat moet je ?” hoorde hij Henk nijdig vragen.

„Ik moet jou wat zeggen.” De stem van Dorus Meeter klonk, alsof de jongen zich met moeite kalm hield. „Ik zou niet eens willen komen, maar

als jij tegen je vader gezegd hebt, dat je alle jongens van je klas hebt gevraagd, dan ben je een misselijke lafaard."

"Och vent, vlieg op."

"Dat is alles," zei Dorus. Hij draaide zich om en liep de straat uit. De anderen kwamen op Henk toe.

"De knul is natuurlijk nijdig," zei Guus Daems, "maar zo'n mestkruier kun je toch niet vragen! Hij werkt buiten schooltijd bij boer Draayer. Moet je zien, hoe-ie er dan uitziet! Te vies om 'm an te raken."

Henk zei niets meer. Meester zag de drie vrienden voortlopen. Een paar meisjes draalden nog aan de overkant van de straat.

"Net goed!" schreeuwden ze tegen de jongens, "Dorus heeft groot gelijk!" Henk en Guus stoven op hen af. Werd dat vechten, jongens met meisjes?

Werd dat vechten? Jongens met meisjes?

Meester kon zich nauwelijks bedwingen. Toch was er iets dat hem waarschuwde, zich er liever niet mee te bemoeien. En dat „iets” was de uitdrukking op het gezicht van Guus Daems.

„Houden jullie je mond maar!” hoorde hij Guus zeggen. „En jij vooral, Ali. Denk maar niet, dat wij het niet weten. Jij bent de pest van jullie hele troep. Wij weten het best, hoor.”

„Wát weet je?” De meisjesstem klonk schel en brutaal.

„Dat mijn zuster lid is van S.E.V.”

„O ja? Wat een nieuwtje!” Het klonk spottend, maar de ruzie was ineens uit. Jongens en meisjes gingen ieder huns weegs.

Meester Hoogkamp trok met een ruk het raam dicht. Niets begreep hij er van. Het enige wat hem duidelijk was geworden, was, dat Henk alle jongens gevraagd had, op één na, en dat speet hem erg. Keken jongens van dezelfde klas naar elkanders verstellde kleren of vuile handen? Was